

09.05.2023

Asia/5

§ 86

Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtamis- ja organisaatiouudistus 1.9.2023 alkaen

HEL 2023-004784 T 00 01 00

Päätös

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan terveys- ja päihdepalvelujen palvelukokonaisuuden psykiatria- ja päihdepalvelut jakautuu 1.9.2023 alkaen kahteen palveluun, jotka ovat:

- asumis-, kriisi- ja päihdepalvelut
- psykiatria.

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava hylkäysehdotus:

Hylkäysehdotus 1:

Jäsen Pentti Arajärvi: Henkilön tulee mahdollisesta päihderiippuvuudesta huolimatta saada tarvitsemiaan psykiatrisia palveluja. Integraation varmistamiseksi näissä tilanteissa ei toimintoja tule erottaa, joten esitämme organisaatioehdotuksen hylkäämistä.

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Hylkäysehdotus 1 (jäsen Pentti Arajärvi)

Jaa-äännet: 11

Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Laura Korpinen, Seija Muuri-
nen, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov,
Oula Silvennoinen, Meri Valkama

Ei-äännet: 2

Pentti Arajärvi, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

09.05.2023

Asia/5

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Nykyisen organisaation taustaa

Psykiatria- ja päihdepalvelut on toiminut yhtenä palveluna 1.1.2013 alkaen. Nykyisessä organisaatorakenteessa psykiatria- ja päihdepalveluihin kuuluu yksikköinä asumisen tuki, ensilinjan palvelut, mielialahäiriöpalvelut, psykoosipalvelut, päihdepalvelut ja sosiaali- ja kriisipäivystys.

Strategian painopisteet

Nykyinen psykiatria- ja päihdepalvelut on kooltaan suuri ja palvelutarjonnaltaan hyvin laaja ja kirjava. Rakenne tekee kokonaisuudesta vaikeasti ohjattavan, eikä se tue riittävästi kaupunkistrategiassa tärkeäksi nostetun kokonaisuuden keskittynyttä ja tehokasta johtamista.

Helsingin kaupunkistrategiaan 2021–2025 on kirjattu tavoitteiksi päihdepalvelujen vahvistaminen, mielenterveyspalvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen sekä psykiatrisista palveluista huolehtiminen tarjoamalla vahvempaa psykiatrista ja monialaista hoitoa. Toimenpiteinä muun muassa lisäämme varhaisen vaiheen mielenterveyspalvelujen ja lyhytpsykoterapian saatavuutta ja saavutettavuutta, laajennamme matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita ja jatkamme lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjun parantamista yhteistyössä HUSin kanssa. Myös vahvempaa psykiatrista ja monialaista hoitoa tarvitsevien hoitomahdollisuuksista huolehditaan.

09.05.2023

Asia/5

Tavoitteena on vahvistaa päihdepalveluja niin, että huumeriippuvuudesta kärsiville on tarjolla riittävästi, helposti ja nopeasti saavutettavia palveluita.

Helsinki on lisäksi sitoutunut vähentämään asunnottomuutta ja tavoitteena on asunnottomuuden poistaminen vuoteen 2025 mennessä.

Uudistusesitys

Nykyinen psykiatria- ja päihdepalvelujen kokonaisuus jaetaan kahdeksi palveluksi. Asumisen tuki, päihdepalvelut ja sosiaali- ja kriisipäivystys muodostavat asumis-, kriisi- ja päihdepalvelun. Ensilinjan palvelut, mielialahäiriöpalvelut ja psykoosipalvelut muodostavat psykiatrian.

Nuorisoasema jaetaan päihde- ja mielenterveysnuorisoasemiksi. Vakaasti päihdeongelmaisia syrjäytymisvaarassa olevia tai syrjäytyneitä nuoria palveleva nuorisoaseman osa kuuluu asumis-, kriisi- ja päihdepalveluihin ja keskivaikeiden mielenterveysongelmien hoitoon keskittyvä nuorisoaseman osa kuuluu psykiatriaan osaksi nuorten mielenterveystyön kokonaisuutta. Myös lasten erityisvastaanotto Leppis siirtyy terveysasemat ja sisätautien poliklinikka -palvelusta psykiatriaan. Asumis-, kriisi- ja päihdepalvelut sekä psykiatria kuuluvat edelleen terveys- ja päihdepalvelujen palvelukokonaisuuteen. Palvelujen yksikkötasoisesta organisaatiosta määrätään toimialan toimintasäännössä, jonka hyväksyy hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti toimialajohtaja.

Johtamista vahvistetaan ja selkeytetään. Asumis-, kriisi- ja päihdepalvelujen nykyinen yksikkötaso jatkaa toimintaansa nykyisten päälliköiden johdolla ja palvelun johtajana jatkaa nykyinen psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja. Psykiatriaan perustetaan uusi palvelun johtajakanssi, jonka nimike on johtajapsykiatri. Psykiatrian sisäiseen yksikköorganisaatioon ei tässä yhteydessä tehdä muutoksia.

Esityksen asiakkaisiin kohdistuvat vaikutukset

Asiakas on palvelujen keskiössä. Uudistuksella tuetaan palvelujen kehittämistä kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti helsinkiläisten eduksi. Asumis-, kriisi- ja päihdepalvelun ja psykiatrian organisaatiorakenteen ja johtamisen selkeyttäminen vahvistaa palvelujen johtamista ja kehittämistä. Tavoitteiden saavuttamiseksi palvelujen välillä tehdään tiivistä rakenteellista yhteistyötä.

Integroitu hoito ja palvelu

Helsingin palvelujen uudistamisen keskeinen toiminta-ajatus on se, että asiakas saa tarvitsemansa palvelun siten, että hänen tarpeidensa rat-

kaisemiseksi kootaan yhteen oikeat ammattilaiset. Tavoitteena on siirtä organisatiolähtöisestä toimintamallista asiakaslähtöiseen toimintamalliin siten, että asiakkaan ei tarvitse itse huolehtia palvelujensa yhteensovittamisesta, vaan palvelut tuotetaan integroituna kokonaisuutena. Integraatiota ohjaa yhteyshenkilö, joka valikoituu eri ammattilaisista asiakkaan merkittävimmän tarpeen mukaan. Tätä periaatetta on onnistuneesti jo useamman vuoden ajan Helsingissä toteutettu ja tämä toimintamalli jatkuu myös tässä uudistuksessa. Psykiatria ja päihdepalvelut ovat osa terveys- ja hyvinvointikeskusta. Yhtäaikainen psykiatrinen ja päihdehoito jatkuvat ennallaan, samoin moniammatillisen tiimin muut palvelut ovat käytettävissä terveys- ja hyvinvointikeskuksessa.

Kaksi uutta palvelua säilyvät edelleen terveys- ja päihdepalvelut - palvelukokonaisuudessa ja aiempi yksikköjako psykiatrian linjoihin ja päihdepalvelut-linjaan säilyy ennallaan. Nuorisoaseman jako psykiatria- ja päihdeyksiköiksi on ollut jo pidempään suunnitteilla ja tässä uudistuksessa myös tämä pystytään toteuttamaan, samoin kuin lasten erityisvastaanotto Leppiksen siirtyminen toiminnan sisällön kannalta oikeampaan paikkaan. Molempien, erityisesti nuorisoaseman psykiatrisen toiminnan, resursointi varmistetaan strategian mukaisesti.

Esityksen henkilöstöön kohdistuvat vaikutukset

Vaikka organisaatio ja johtaminen uudistuvat, palvelutoiminta säilyy muutoksessa pääasiassa ennallaan. Henkilöstö pysyy nykyisissä tehtävissään nykyisillä palvelussuhteen ehdoilla, eikä muutos aiheuta työntekijöiden irtisanomisia. Henkilöstöön vaikuttavat asiat käsitellään yhteistoiminnassa. Uudistukselle on laadittu erillinen henkilöstösuunnitelma, joka on käsitelty henkilöstön edustajien kanssa. Uudistuksesta ja valmistelun vaiheista viestitään henkilöstölle monikanavaisesti. Henkilöstö pidetään ajan tasalla uudistuksen etenemisestä ja heille tarjotaan mahdollisuus osallistua uusien käytäntöjen suunnitteluun.

Organisaatorakenteen ja johtamisen selkeytymisellä ja vahvistumisella arvioidaan olevan positiivisia vaikutuksia henkilöstölle. Toiminnan sisällölliselle johtamistyölle vapautuu enemmän aikaa. Palvelujen jakaminen kahdeksi kaupunkistrategiassa tärkeäksi nostettuun kokonaisuuteen mahdollistaa nykyistä keskittyneemmän ja tehokkaamman johtamisen asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi sekä henkilökunnan toimintamahdollisuuksien ja hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta päättää toimialan palvelukokonaisuutta seuraavan tason organisaatiosta. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päättää siten terveys- ja

09.05.2023

Asia/5

päihdepalvelujen palvelukokonaisuuden palvelujen organisaatorakenteesta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Organisaatiouudistuksen tarkoitus on parantaa asiakkaiden palvelujen saatavuutta sekä vahvistaa hoidon ja palvelun laadullista kehittämistä.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 25.04.2023 § 77

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sotepe

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI57 8000 1300 0616 38

Alv.nro

FI02012566